

legeltetésének szabályozása. Mind az erdészeti, mind a vadászati dolgozóknak a kettős cél tudatosítása és állandó ébrentartása.

A hivatásos vadásznak éppen úgy szívügye kell hogy legyen a vadkárelhárítás, a minél jobb erdők nevelése, mint az erdésznek a vadállomány nyugalma és annak sorsa. Az erdő és vad szeretete hozzon össze bennünket. Ha ezt jó szervezéssel, komoly munkával tudatosítani fogjuk erdésznel, vadásznál egyaránt, akkor fogunk a kettős céllal megbirkózni és eredményes munkát végezni. En hiszem azt, hogy ezeknek a kérdéseknek alapos és reális megvitatása eredményeként a dunai erdők és a dunai szarvas történetében egészen új fejezetet nyitunk és kiváló eredményeket fogunk elérni.

Tapasztalatok a tölgycsemete bojtos gyökerűvé neveléséről

FEKETE JÓZSEF főmérnök
Börzsönyi Állami Erdőgazdaság

Az *Erdő* 1955. évi novemberi 11. számában közöltem a tölgycsemete csíracsonkításának a gyökérzet alakulására gyakorolt hatására vonatkozó kísérleteim eredményét. Az 1955. évi bőséges kocsánytalan tölgy makktermés; az ezt követő nagy mennyiségű csemetekerti vetések lehetővé tették a csíracsonkítás módszerének szélesebbkörű alkalmazását erdőgazdaságunk területén. Most emeljük ki az akkori vetésekből származó 2 éves csemeteket.

A csíracsonkítást legjobban a kemencei erdészet kemencei csemetekertjében alkalmazták a következő eredményekkel:

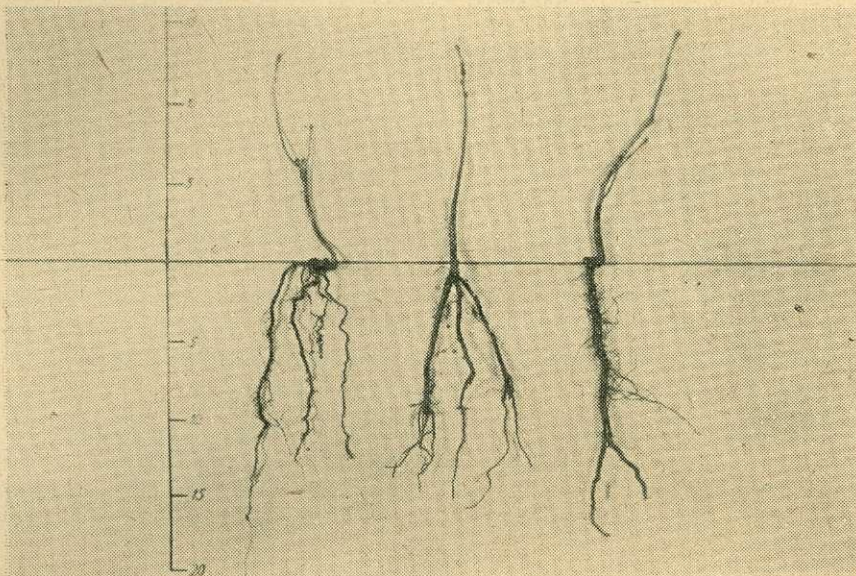
A csemetekertben 120 q makkot vetettek 1955. november 12—25. között. A vetés alkalmával a makk nem egész kétharmadának volt a csonkításhoz kívánatos csírája, illetve gyököskéje. A csíráztatás érdekében nem csináltak semmi különöset a szokásos magkezelésen kívül, mivel a makk úgyis csírázott. A csírázott makkról a gyököskéket gereblyézással próbálták letördelni, de ez nem ment, s ezért kézzel morzsolták le. 1957 tavaszán megállapítottuk, hogy a csemeték majdnem fele karógyökerű, ezért április közepén lóvontatású alávágó késsel 12 cm mélységben alávágtuk.

1957. év őszén az előző évi kiemelések után 555 000 csemete volt a kertben. A kiemelések során a csemeték gyökérzetét vizsgálva a következők voltak megállapíthatók:

- a) A csemeték 11%-án csak a csíracsonkítás hatása volt észlelhető, az alávágásé nem. (A képen baloldalon.) E csemeték gyökere 1 éves korban nem érte el a 12 cm mélységet, ezért nem érintette őket az alávágás. Kétéves korban viszont kiváló, kiültethető, bojtos gyökerű csemetékévé váltak.
- b) A csemeték 49%-án mind a csíracsonkítás, mind az alávágás nyomai fellelhetők. (A képen középen.) Ezek a csemeték a legkiválóbb bojtos gyökérzetűek: a gyökfőtől bojtos, majd az alávágás helyén ismét bojtosodó és dús hajszálgyökérzetűek.

c) A csemeték 40%-án csak az alávágás nyomai észlelhetők. (A képen jobboldalon.) E csemeték gyökérszete is jó minőségű. Az első évben karógyökerek voltak, az alávágás után a második évben bojtosodtak és a hajszálgökökerek sokat fejlődtek.

Ezek szerint a csíracsonkítás eredménye — a gyökfőből kezdődő bojtosodás — a csemeték 60%-án volt található, míg az alávágás eredménye — bojtosodás az alávágás helyén és a hajszálgökökerek fejlődése — a csemeték 89%-án volt megfigyelhető.

Tapasztalataink alapján mind a csíracsonkításnak, mind a gyökéralávágásnak igen lényeges hatása van a tölgycsemeték gyökerminőségének javítására. Mindkét módszernek önmagában alkalmazva azonban megvannak a fogyatékoságai: a csíracsonkítás nem végezhető el a teljes makkmenyiségen, mivel a makk nem csírázik egyszerre, viszont alávágással a gyökér minősége csak korlátozottan javítható. A két módszer együttes alkalmazásával viszont olyan kétéves kocsánytalan tölgy csemeténk van, amely a legszigorúbb követelményeket is tökéletesen kielégíti.

Az eljárások költségeitől nem kell tartanunk. A kemencei csemetekert ténszámai alapján a kétéves kiültethető csemetékre vonatkoztatva a csíracsonkítás költségei 0,46 Ft/1000 db-ot, a gyökéralávágás költségei pedig 0,67 Ft/1000 db-ot tettek ki, vagyis az ezer darabra eső költség együtt 1,13 Ft. E költségtöbblet búsán megtérül a csemeték minőségében elért javulással.

CIKKÍRÓINK FIGYELMÉBE!

A szerkesztőbizottság a külföldre küldött példányokhoz e lapszámunkkal kezdődően orosz és német nyelvű kivonatot tartalmazó mellékletet csatol. Kérjük ezért a lap munkatársait, hogy tanulmányaikhoz 5—6 gépirt sor terjedelmű kivonatot készítsenek.